

Seimo komitetas: Tautos istorinės atminties tarybą turėtų sudaryti 21 asmuo

[Izinius.lt /Izinius/Lietuvoje/seimo-komitetas-tautos-istorines-atminties-taryba-turetu-sudaryti-21-asmuo/189128](http://Izinius.lt/Izinius/Lietuvoje/seimo-komitetas-tautos-istorines-atminties-taryba-turetu-sudaryti-21-asmuo/189128)

[Lietuvoje](#)

Seimo komitetas: Tautos istorinės atminties tarybą turėtų sudaryti 21 asmuo

Rosita GARŠKAITĖ r.garskaite@Izinius.lt 2014-10-15 10:13



Rosita GARŠKAITĖ

r.garskaite@Izinius.lt

2014-10-15 10:13



Audronė Pitrienė *Ritos Stankevičiūtės (LŽ) nuotraukos*

Šiandien Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komitete svarstytas jau trečiasis Tautos istorinės atminties įstatymo projektas. Esminis klausimas keltas dėl tarybos narių skaičiaus.

Ši institucija kartu su Seimu, Prezidentu bei Vyriausybe, pagal įstatymo projektą, turėtų dalyvauti nustatant Tautos istorinės atminties objektus bei įprasminant valstybės istorinio paveldo atminimą, t.y. nustatant atmintinus metus, dienas, vietas etc. Svarstytame projekte buvo numatyta, jog tarybą turėtų sudaryti trisdešimt asmenų, tačiau po neilgų diskusijų nubalsuota, jog tinkamiausia sudėtis – dvidešimt vienas.

Užregistruotos trys pataisos

Seimo Narys Povilas Gylys pasiūlė į numatomą trisdešimties asmenų tarybą įtraukti dar vieną narį – Lietuvos Helsinkio grupės atstovą. Argumentuojama, jog ši grupė padarė didelę įtaką Lietuvos istorijos raidai bei buvusios SSRS ir daugelio Rytų Europos valstybių demokratėjimui, žmogaus teisių plėtoj-

muisi.

Tačiau komiteto pirmininkės, Darbo partijos frakcijos narės Audronės Pitrenienės nuomone, toks tarybos narių skaičius per didelis ir trukdytų jos darbo koordinavimui bei efektyvumui. Politikės siūlymu, tarybą turėtų sudaryti penkiolika narių.

Vis dėlto komitetas nubalsavo už kompromisinį variantą, kurį pateikė mišrios Seimo narių grupės nariai Algirdas Patackas, Rima Baškienė bei Tėvynės Sąjungos-Krikščionių demokratų frakcijos atstovai Valentinas Stundys, Arimantas Dumčius, Vytautas Juozapaitis. Jų nuomone, geriausiai veiktų taryba, susidedanti iš dvidešimt vieno nario.

Priimtoje pataisoje siūloma neišbraukti UNESCO komisijos pirmininko, LGGRTC direktorės, valstybinio radijo ir televizijos direktoriaus, Etninės kultūros globos tarybos, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinės grupės klubo ir jaunimo sambūrio „Pro Patria“, kaip siūlyta komiteto pirmininkės. Tačiau išbrauktas Rašytojų sąjungos atstovas bei įtraukta po žmogų iš P. Gylio siūlytos Helsinio grupės bei Lietuvos istorijos instituto.

Siekiama reprezentatyvumo

Valentinas Stundys

Būtent dvidešimt vieno nario taryba siūlyta ne tik todėl, kad tokia yra įprastai Seimo nutarimu tvirtinamų tarybų sudėtis. V. Stundys pažymėjo, jog tokia, pirmą kartą Lietuvos istorijoje po Nepriklausomybės atkūrimo steigama institucija atminties politikai koordinuoti, turi būti reprezentatyvi. „Dvidešimt vieno nario siūlymas nėra atsitiktinis, iš piršto išlaužtas [...] Tokia taryba turi būti reprezentatyvi, aprėpti visą interesų lauką“, – sakė politikas komiteto posėdyje.

Kitas komiteto narys, Liberalų sąjūdžio frakcijos atstovas Gintaras Steponavičius posėdžio metu iškėlė klausimą dėl jaunimo organizacijų atstovavimo. Pataisoje, už kurią nubalsuota, jaunimui skiriamos dvi vietos – Lietuvos jaunimo organizacijų tarybai, jungiančiai didelę dalį Lietuvos organizacijų, bei jai nepriklausančiam patriotinio jaunimo sambūriui „Pro Patria“. Vietoje pastarųjų skautus arba ateitininkus siūlęs komiteto narys kolegų buvo patikintas, jog „Pro Patria“ iškirtinai rūpinasi istorine tautos atmintimi, ją sudaro akademinis jaunimas, neturintis ryšių su politinėmis partijomis.



Patarti, ne primesti

Tautos istorinės atminties įstatymo projektas tobulinamas jau antrus metus, Seimo narių susirūpinimą tuo, ką piliečiai atsimena, kai kurie akademikai, pavyzdžiui UNESCO komisijos generalinė sekretorė dr. Marija Drėmaitė ar Lietuvos istorijos instituto direktorius dr. Rimantas Miknys, yra įvardiję kaip demokratinėje visuomenėje nepriimtina, galintį brukti bendrą istorijos supratimą ir jį kontroliuoti. Tačiau Europos žmogaus teisių fondas yra pateikęs savo nuomonę, kurioje išdėstoma, jog šis įstatymas nekelia grėsmės, jog bus sukurta „siaura ir vienintelė istorijos versija“ dėl to, jog tarybą sudaro asmenys iš skirtingų aplinkų.

Šiandien vykusiame komiteto posėdyje taip pat nuspręsta išbraukti dalį, kurioje numatoma, kad tarybos sprendimai atminties politikos klausimais „privalomi valstybės ir savivaldybės institucijoms“. Komiteto pirmininkė A. Pitrenienė pabrėžė, jog taryba „turi patarti, o ne priversti“.

Numatoma, jog Seimo nariai patobulintą įstatymo projektą svarstys lapkritį.

Žymės: [tautos istorinės atminties įstatymas](#), [audronė pitrėnienė](#), [valentinas stundys](#)
